

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๕/๒๕๕๑

วันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ศาลจังหวัดสุพรรณบุรีขอให้ส่งสำนวนคดีให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

ปลัดกระทรวงยุติธรรมได้มีคำร้องลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยกรณีศาลจังหวัดสุพรรณบุรีขอให้ส่งสำนวนคดีที่ นายวันชาติ โอสุคนธ์ทิพย์ และนายสมิง หอมสุวรรณ ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งกรรมการสุขาภิบาลดอนเจดีย์ ร้องขอต่อศาลจังหวัดสุพรรณบุรี ตามคดีหมายเลขคำที่ ๑๒๘๗/๒๕๕๑ ให้ศาลจังหวัดสุพรรณบุรีมีคำสั่งให้ถอนการสมัครรับเลือกตั้งกรรมการสุขาภิบาลของ นายนรา พร้อมปัญญา เนื่องจากขาดคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งตามที่กำหนดในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติสุขาภิบาล พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสุขาภิบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๘ ประกอบกับมาตรา ๒๐ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พุทธศักราช ๒๕๕๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๒๓ (ยกเลิกแล้วโดยพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๘) โดยศาลจังหวัดสุพรรณบุรีพิจารณาเห็นว่า ผู้ร้องทั้งสองยื่นคำร้องโดยอาศัยสิทธิตามพระราชบัญญัติสุขาภิบาล พ.ศ. ๒๕๕๕ มาตรา ๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสุขาภิบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๘ ประกอบกับพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พุทธศักราช ๒๕๕๒ มาตรา ๒๕ ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวไม่ต้องตรงกันกับบทบัญญัติมาตรา ๑๔๕ (๓) และมาตรา ๑๔๕ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงเป็นปัญหาเรื่องบทบัญญัติที่ศาลจะใช้บังคับ

แก้คดีต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และยังไม่มีคำวินิจฉัยของ ศาลรัฐธรรมนูญ ในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินี้ จึงส่งความเห็นดังกล่าวมาเพื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา วินิจฉัยตามความในมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พิจารณาแล้ว รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๔ วรรคสอง บัญญัติว่า “ประธาน กรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง กฎหมายประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ และกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น และเป็นนายทะเบียนพรรคการเมือง” และมาตรา ๑๔๕ (๓) บัญญัติว่า “คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้.....ฯลฯ (๓) สืบสวนสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริง และวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นตามกฎหมายตามมาตรา ๑๔๔ วรรคสอง” แต่ขณะนี้ ยังไม่มีการตรากฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๒๗ (๕) บัญญัติว่า “นอกจากที่มีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้.....ฯลฯ (๕) กำหนดเวลาที่ คณะกรรมการการเลือกตั้งจะเริ่มควบคุมและดำเนินการจัดหรือจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งต้องไม่เกินสิบปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้” ส่วนพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๔๓ ก็บัญญัติแต่เพียงว่า “เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๓๒๗ (๕) ของรัฐธรรมนูญ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเสนอร่างกฎหมาย ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอสภาผู้แทน ราษฎรภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ.....ฯลฯ”

ดังนั้น เมื่อยังไม่มีการตรากฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ วรรคสอง ศาลจังหวัดสุพรรณบุรียังคงต้องใช้กฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ใน ปัจจุบันพิจารณาคดีนี้ คือ พระราชบัญญัติสุขาภิบาล พ.ศ. ๒๔๕๕ มาตรา ๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติสุขาภิบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๘ โดยในวรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ให้มีคณะกรรมการ สุขาภิบาลประกอบด้วย....ฯลฯ.... (๔) ผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้สมัครรับเลือกตั้ง ตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล ซึ่งราษฎรในเขตสุขาภิบาลนั้นเลือกตั้งขึ้นแก่คน” และวรรคสอง บัญญัติว่า “การเลือกตั้งกรรมการสุขาภิบาลตามความใน (๔) ให้ใช้วิธีการเลือกตั้ง สมาชิกสภาเทศบาลตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลโดยอนุโลม” พระราชบัญญัติ การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พุทธศักราช ๒๕๔๒ กำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

เป็นสมาชิกสภาเทศบาลที่มีบิดาเป็นคนต่างด้าวไว้ในมาตรา ๒๐ ว่า ต้องเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แต่เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้ว และในพระราชบัญญัติฉบับนี้ มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งจะมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร...ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ” นั่นก็คือ ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นกรรมการสุขาภิบาลที่มีบิดาเป็นคนต่างด้าวต้องมีคุณสมบัติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ นอกจากนี้ การขอให้ศาลมีคำสั่งให้ถอนการสมัครรับเลือกตั้ง พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๘๒ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง ให้ยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นซึ่งเขตเลือกตั้งนั้น อยู่ในเขตอำนาจก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่ายี่สิบวัน และ วรรคสอง บัญญัติว่า เมื่อศาลได้รับคำร้องแล้ว ให้ดำเนินการพิจารณาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและวินิจฉัยมีคำสั่งให้ถอนใบสมัครหรือไม่โดยเร็ว จึงเป็นกรณีที่ศาลจังหวัดสุพรรณบุรีต้องใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายข้างต้นบังคับแก่คดีซึ่งบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว มิได้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแต่อย่างใด

โดยเหตุผลดังได้พิจารณาข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีนี้ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๔ วรรคสอง และ มาตรา ๑๔๕ (๓)

นายเชาวน์ สายเชื้อ

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

นายโกเมน ภัทรภิรมย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายจุมพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายประเสริฐ นาสกุล

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายปรีชา เฉลิมวณิชย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายมงคล สระแก้ว

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอนันต์ เกตุวงศ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอิสสระ นิติทัณฑ์ประภาศ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอุระ หวังอ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ